

Näin suojaat yksityiselämäsi

Yleiset ja helposti tehtävät toimenpiteet oman yksityiselämän suojaamiseksi

Olet ehkä kuullut tapauksista, joissa poliisimiesten henkilötietoja ja yksityiselämää koskevia tietoja on uhattu levittää tai levitelty eri sivustoilla internetissä. Tällaisen toiminnan pääasiallisena tarkoituksena on vaikuttaa poliisitoimintaan, eikä taustalla ole useimmiten mitään henkilökohtaista, vaikka henkilökohtaisuuksiin mennäänkin. Vaikka konkreettista uhkaa ei tällaisen toiminnan seurauksena olisikaan, useimmat virkamiehet kokevat kuvien ja muiden tietojen levityksen varmasti vähintään turhana riesana.

Tässä muutama vinkki, joilla voit helposti vaikuttaa siihen, ettei sinusta levitetä yksityiselämää koskevia tietoja tai ainakin vaikeuttaa niiden löytämistä. Mikäli päädyt tekemään joitakin näistä toimista, kannattaa näitä harkita tehtäväksi myös muille perheenjäsenille.

1. Sosiaalisen median profiileista yksityisiä - sisältö näkyy vain haluamallesi joukolle

Yksityiselämää koskevia tietoja ja kuvia kaapataan yleisimmin sosiaalisesta mediasta, erityisesti Facebookista. Kannattaa tehdä omasta profiilista yksityinen niin, että julkaisut ja kuvat näkyvät ainoastaan läheisillesi. Kannattaa pohtia myös vähemmän tunnistettavaa profiilikuvaa.

Voit tehdä sen Facebookissa *Asetukset* -kohdassa: Klikkaa ensimmäiseksi pientä nuolta oikeassa ylä laidassa, valitse tämän jälkeen *Asetukset*. Tämän jälkeen voit halutessasi muuttaa yksityisyyttäsi *Yksityisyys ja Aikajana ja merkitseminen* -välilehdiltä. Saat halutessasi vaikka kaiken (kaverilistasi, valokuvasi, julkaisusi, yksityistietosi, työnantajasi yms.) piilotetuksi.

Jos haluat nähdä millaisena muut näkevät profiilisi, mene välilehdelle *Aikajana ja merkitseminen* ja klikkaa kohtaa *Näytä henkilönä*. Tässä vaiheessa saatat huomata, että useat valokuvasi ovat koko maailmalle julkisia. Kuvien piilottamiseen ei valitettavasti ole muuta vaihtoehtoa, kuin käydä muuttamassa jokaisen valokuvan yksityisasetukset manuaalisesti yksi kerrallaan. Voit tehdä tämän tietokoneella seuraavasti: Klikkaa auki se kuva, jonka haluat piilottaa ja klikkaa maapallon kuvaa nimesi alla. Tästä kohdasta voit vaihtaa kuvan näkymään vain kavereillesi (eli valitse kuvake, jossa on kaksi hahmoa).

Voit tehdä saman myös useimmissa muissa some-palveluissa, esim. Twitterissä (*Asetukset ja yksityisyys > Yksityisyys ja turvallisuus > Suojaa twiittini*).

2. Osoitetietojen suojaus

Voit suojata osoitetietosi niin, ettei sinun ja perheesi osoite selviä puhelinnumerosi tai muiden tietojen perusteella. Tiedot voi salata joko maistraatissa tai Väestörekisterikeskuksessa joko menemällä paikan päälle, puhelimitse tai netin kautta.

Netissä prosessin voi tehdä Väestörekisterikeskuksen kotisivuilla osoitteessa www.vrk.fi. Valitse sieltä yläpalkista "*Palvelut kansalaisille*" ja klikkaa sitä. Aukeaa uusi sivu, jonka

vasemmassa reunassa on pitkä liuta eri asioita. Valitse kohta "*Tarkasta tietosi!*" Aukeaa taas uusi sivu, jonka keskellä on teksti "*Käynnistä tarkastus*", klikkaa siitä. Aukeaa taas uusi sivu, josta voit valita miten haluat mennä tarkastamaan omat tietosi. Vaihtoehtoja on kolme: mobiilivarmenne, pankkitunnistus tai varmennekortti.

Kun olet valinnut sinulle sopivan vaihtoehdon, pääset omiin tietoihisi käsiksi. Aukeaa sivu, jossa lukee *Omien tietojen tarkastus*. Paina kohtaa "*Jatka palveluun*" ja tämän jälkeen "*Näytä*". Nyt sivulle ilmestyy kaikki tietokannassa olevat sinun tietosi. Valitse sivun yläreunasta "*Ilmoita itse*". Aukeaa uusi sivu, jonka vasemmassa laidassa on useita eri kohtia. Valitse "*Tietojen luovutuskiellot*". Nyt pääset käsiksi niihin tietoihin, jotka haluat salata. Laita rasti ruutuun mitä haluat salata. Paina "*Tarkasta ilmoitus*" ja sen jälkeen aukeavasta sivusta valitse **LÄHETÄ**.

3. Puhelinliittymän salaaminen

Puhelinliittymään liitettyjen henkilötietojen salaaminen onnistuu osittain jo maistraatin ja Väestörekisterin kautta, mutta liittymän salaaminen kannattaa varmistaa myös omalta puhelinoperaattorilta joko tarkastamalla asia operaattorin nettisivuilta tai ottamalla yhteyttä asiakaspalveluun.

4. Postin rekisteri ja yhteystietojen päivittämiskiello

Maistraatin ja Väestörekisterikeskuksen tiedot eivät välttämättä päivity Postin tietoihin ja järjestelmiin. Jos et halua tietojasi käytettävän Postin osoitepalveluissa, voit ilmoittaa siitä osoitteessa www.posti.fi/yhteystietoni. Kirjautumisen jälkeen löydät etusivulta kohdan '*Muokkaa yhteystietoja*', jossa voi asettaa kiellon. Tällöin joudut muuton yhteydessä itse huolehtimaan uuden osoitteesi lähettäjiille.

5. Auton rekisteritietojen salaaminen

Kuka tahansa saa osoitetietosi selville esimerkiksi tekstiviestipalvelulla, kun vaan tiedossa on autosi rekisterinumero. Ajoneuvoliikennerekisteri on lähtökohtaisesti julkinen rekisteri, mutta luonnollinen henkilö voi halutessaan rajoittaa itseään koskevien henkilötietojen luovutusta.

Ajoneuvoliikennerekisteriä koskevan markkinointi- ja osoitteenluovutuskiellon voi myös tehdä Väestörekisterikeskuksen sivuilla:

http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/trafi_b120/index.html

6. Turvakiello

Jos henkilöllä on perusteltu syy epäillä oman tai perheensä turvallisuuden olevan uhattuna, maistraatti voi hänen pyynnöstään määrätä, ettei hänen kotikunta- tai osoitetietojaan saa antaa väestötietojärjestelmästä muille kuin viranomaisille. Tosin kun henkilöllä on turvakiello, hänen osoitettaan ei luovuteta useissa tapauksissa viranomaisillekaan. Ne viranomaiset, jotka saavat henkilön yhteystietoja järjestelmiinsä, saavat myös tiedon turvakiellosta.

Henkilö, jolle on myönnetty turvakielto, voi ilmoittaa maistraatille yhteysosoitteen merkittäväksi väestötietojärjestelmään. Turvakiellon luovutusrajoitukset eivät koske yhteysosoitetta, joten muutkin kuin viranomaiset voivat tarvittaessa saada sen avulla yhteyden turvakiellon saaneeseen henkilöön. Yhteysosoite on eri asia kuin väestötietojärjestelmään merkittävä postiosoite, jota koskee turvakiellon luovutusrajoitukset. Yhteysosoite voi olla esimerkiksi postilokero-osoite, työpaikan osoite tai muu vastaava osoite, josta ei ilmene henkilön asumista koskevia täsmällisiä tietoja.

Turvakiellon voi tehdä maistraatissa. Turvakielto on vaihtoehtoista raskain.